

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CONCURSUL NAȚIONAL DE LIMBA LATINĂ
- etapa județeană -
martie 2006
Clasa a XI-a

I a. Traducere în limba română:

(O parte a armatei romane, sub conducerea celor doi ofițeri pe nume Titurius și Cotta, este atacată pe neașteptate de eburoni, într-un defileu. Fragmentul prezintă reacțiile diferite ale celor doi comandanți, unul mai prevăzător, celălalt mai puțin încercat în treburile războiului.)

Tum demum Titurius, qui nihil ante providisset, trepidare et concursare cohortesque disponere, haec tamen ipsa timide atque <ita> ut eum omnia deficere viderentur; quod plerumque iis accidere consuevit qui in ipso negotio consilium capere coguntur. At Cotta, qui cogitasset haec posse in itinere accidere **atque ob eam causam protectionis auctor non fuisset**, nulla in re communi saluti deerat, et in appellandis cohortandisque militibus – imperatoris, et in pugna – militis officia praestabat. (C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, V, 33) **(25 puncte)**

I.b. Analiza textului din punct de vedere lingvistic:

1. Extrageți din prima frază a textului o propoziție principală și două relative determinative (reale). **(6 puncte** – câte 2 puncte pentru fiecare propoziție corect extrasă, cu forma completă).

2. Ce fel de propoziție este ...*atque ob eam causam protectionis auctor non fuisset* ...? Identificați-i termenul regent și justificați folosirea conjunctivului. **(4 puncte** – 2 pentru funcție, 1 pentru termenul regent și 1 pentru justificare).

II. Analiză literară:

T. Liuius Patauinus, *Ab Urbe condita*, I, 19, 21:

Qui, regno ita potitus, urbem nouam conditam ui et armis, iure eam legibusque ac moribus de integro condere parat. (...) Ad haec consultanda procurandaque multitudine omni a ui et armis conuersa, et animi aliquid agendo occupati erant, et deorum adsidua insidens cura, cum interesse rebus humanis caeleste numen uideretur, ea pietate omnium pectora imbuerat ut fides ac ius iurandum pro anxio legum ac poenarum metu ciuitatem regerent. Et cum ipsi se homines in regis uelut unici exempli mores formarent, tum finitimi etiam populi, qui antea castra non urbem positam in medio ad sollicitandam omnium pacem crediderant, in eam uerecundiam adducti sunt, ut ciuitatem totam in cultum uersam deorum uiolari ducerent nefas.

După ce este astfel înscăunat, el ia măsuri pentru ca orașul, recent întemeiat prin forța armelor, să capete o nouă temelie, de data aceasta prin legi și prin tradiții. (...) Atenția și energia întregii populații erau îndreptate, așadar, către [chestiunile religioase]. Astfel, pe de o parte oamenii erau ținuti ocupați, iar pe de alta cultul zeilor prospera. Datorită credinței că o putere de natură divină se implica în treburile omenești, în sufletele mulțimii pătrunsese o atare pietate (*pietas*) încât comunitatea era condusă nu de teama de legi și de pedeapsă ci de buna credință (*fides*) și de jurămintele. Și, după cum romanii își formau comportamentul după cel al regelui, ca unic model de urmat, la fel și neamurile vecine (care, cu ceva timp în urmă, crezuseră că aveau în mijlocul lor nu un oraș ci o tabără de soldați, apărută pe lume pentru a amenința liniștea tuturor) au căpătat un asemenea respect amestecat cu teamă (*uerecundia*) față de ei, încât s-a răspândit credința că zeii înșiși interzic orice act de agresiune îndreptat împotriva acestei comunități, devotată religiei în întregul său.

Redactați un eseu pe tema FAȚETELE ISTORIOGRAFIEI LIVIENE – REPORTAJ, ANALIZĂ POLITICĂ, TRATAT DE SOCIOLOGIE, LECȚIE DE MORALĂ, MANIFEST. În măsura informațiilor pe care le aveți, tratați tema la modul teoretic, apoi exemplificați-vă argumentele cu ajutorul textului propus. Este obligatoriu ca în cuprinsul lucrării să precizați: i) cine este regele la care se referă textul; ii) la ce evenimente se face aluzie prin referirile la atitudinea agresivă a romanilor, premergătoare domniei acestuia; iii) care sunt evenimentele și personalitățile din contemporaneitatea autorului comparate implicit cu cele din perioada străveche. Aceste informații vă sunt de ajutor pentru înțelegerea corectă a semnificațiilor textului și, în consecință, pentru rezolvarea cerinței. **(30**

puncte – 5 pentru precizările obligatorii, 15 pentru conținutul eseului, 5 pentru folosirea adecvată a textului propus, 5 pentru calitățile redactării. O lucrare care nu răspunde cerinței nu va primi sub nici o formă mai mult de 10 puncte, indiferent de calitățile sale intrinseci. Digresiunile bio- și bibliografice inutile, abuzul de citate critice, beția de cuvinte vor fi depunctate.)

III. Practica limbii.

Traduceți în limba latină:

Cei mai mulți dintre oameni cred (*puto*) că, dacă soarta este favorabilă (*favere*), tot ce-ți propui (*proponere*) îți va părea (*videri*) ușor. Dar, credeți-mă (*credere*) și nu vă lăsați în seama (*confidere*) capriciilor (*libido*) unei zeițe oarbe (*caecus*), pentru că ea nu are nici o milă (*misereri*) față de voi. **(25 puncte)**

În traducere nu vă este permis să folosiți decât subordonate complete, relative sau participiale de toate tipurile.

Toate subiectele sunt obligatorii. Este permisă folosirea unui dicționar latin-român (sau latină – o limbă modernă). Timp de lucru – 3 ore. Din oficiu – 10 puncte.